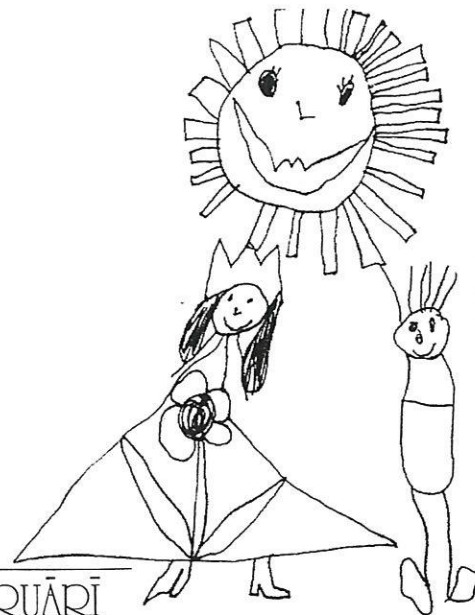

PASACIŅA

NR. 42 OTRDIENA, 2006.gada 28.februāris

CENA: VIENS PALDIES

“PASACIŅA” FEBRUĀRĪ ❖❖❖❖❖❖❖

“PASACIŅA” FEBRUĀRĪ

❖ Sveču un Meteņa mēnesis – februāris “Pasaciņā”

Zem šīm abām zīmēm aizritējis februāra mēnesis bērnodārzā.

Sveces mājoklī ienes siltumu, gaismu, smaržu un spēku. Mēneša sākumā “Pasaciņas” audzēkņi daudz jauna uzzināja par svecēm. Tās tika zīmētas, veidotas, lietas no īsta parafina un vaska. Visbeidzot, tika rīkotas sveču izstādes, un, katram bērnam sava darinātā svečīte bija tā mīļākā, skaistākā.

“Ejam Metenī!” – tā nosaucām dienu, kad visa “Pasaciņa” devās sportiskās izpriešanās uz Mūrmuižas ezera ledus. Meteņa diena ir viduspunkts starp Ziemassvētkiem un Lielo dienu – ziemas un pavasara saulgriežiem. Kaut gan Meteņa svinēšanas laiks ir pienācis jau tad, kad laukā vēl sniegs, bet deguns, acis, sirds un prāts sajūt pavasara tuvošanos. Šīs dienas ieražu pamatā ir rūpes par šī gada auglību un cilvēku labklājību. Kā nu ne, ja vizinoties no kalna ar ragaviņām var tikt pie gariem līnēm un tēvs pie bieza naudasmaka! Ja veļot lielas sniega bumbas, dārzā noteikti briedīs visresnākās kāpostgalvas, ja dipinot kājas pa sniegotu zemi tiek aizdzīti visi kurmji, ja veļoties no kalniņa zemei mēs nedaudz aizdodam sava spēka, lai pavasarī viss varētu zaļot, ja skrienot no kalniņa vismaz deviņas reizes, tad vasarā odi nekodīs!

Neizrūka dažādas sacensības un spēles, lai varētu spēkiem mēroties un kaimiņu pārspēt – virves vilkšana, lustīga lekšana kārtīgos linu maisos pa ezera ledu.

Meteņdienas pasākuma “nagla” – grieztavas – ledū iesaldēts dzelzs stienis kam virsū uzlikts ratu ritenis, pie tā piestiprināta gara kārts, kuras galā, visbeidzot, piesietas ragaviņas. Tāds karuselis izvizināja mūs visus. Karuseļa griezēji – audzinātājas, auklītes, paši bērni un vecāki.

Smieklī un liela jautrība nenorima un tas arī ir galvenais – kopīgi priecāties, nemanot ļaujoties senajiem rituāliem.

 Ineta

❖ 24.februārī Kauguru kultūras namā bērnodārza folkloras kopa “Pasaciņa” un Kauguru skolas folkloras kopa uzņēma viesus - Tālās Gaujmalas bērnu un jauniešu folkloras kopu dalībniekus novada sarīkojumā “Es pazinu Gaujmalīņu”. *Līku, loču Gauja teka un saveida* kopas no Mūrmuižas, Kauguriem, Ēveles, Birzuļiem, Valkas. Sarīkojumu vēroja, vērtēja un filmēja LU Etniskās kultūras centra darbinieki no Rīgas.

10⁰⁰ visas kopas satikās Valmieras novadpētniecības muzejā, kur tā darbiniece Guna stāstīja par to kā top sviests. Bērniem tas ir skaidrs - no piena. Taču, lai pie piena tiktu ir jāpabaro gotiņa, kurai ir vārds, kas saistīts ar upi, *lai piens kā upe tek*. Jāgādā zāle, siens, jāaudzē, jāravē runkuļi, jāsakapā tie, ar nēšiem jānes ūdens no upes. Muzejā redzējām dažādas mucīņas, spainīšus, kādos agrāk stādināja krējumu, un arī krējuma maļamās mašīnas. No saldā krējuma mums sakūla sviestu. Retais ir baudījies paniņas un redzējis kā *mazgā sviestu*. To prata mūsu Rita.

Par sveces rašanos un dažādiem gaismas ķermeņiem pagātnē stāstīja Regīna un aicināja mūs muzeja pagrabā, kur varējām *uzaudzēja* savu sveci. Vēl visiem kopā rudzu maize ar pašgatavoto sviestu un tad ceļš uz Kauguriem.

Novada sarīkojuma otrā daļa ir nopietnāka, jo jāuzstājas. “Mājvieta”- katram sava un visiem viena. “Vainadziņa” bērni savā sētā sagaidīja budēļus, arī mēs dabūjām *Meteņa mīzienu un zelta pogas*. Mēs apdziedājām savu muižiņu, darbnieciņus, kas rosās sētā, un kā vecai mātei ķīselis izvārījies par biezu, bet, lai viņa nedusmotos, aicināja padancāt. Birzuļu pusē bijuši lieli meži, tāpēc gājām rotaļās par raganām.

PEPT festivāla režisores Māras Mellēnas vērtējums par “Pasacēniem” ir tāds, ka redzams ikdienas darbs ar folkloru, bērnu izturēšanās, dziedāšana ir dabiska, neuzspēlēta, raito deju soli no mums var mācīties pat skolu bērni. Priecē pēctecības nodrošinājums Kauguru pagastā – bērniem bērnodārzā saņemtā pieredze tiek tālāk nodota un papildināta skolas folkloras kopā.

 Anita

❖ Pēc Meteņdienas jautrībām bērni stāsta:

Matīss /4.gr./ - Gājām tur, kur tā upe ir. Es sēdēju uz ragaviņām un mūs grieza riņķī lielle cilvēki. Es vizinājos piecas reizes. Vēl mēs šļūcām no kalna. Es jutos ļoti labi.

Rinalds /3.gr./ - Uz ledus mēs slidojām, slēpojām, šļūcām no kalniņa arī. Es slidoju pa to apli.

Laura /3.gr./ - Uz ezera slidojām. sēdēju ragaviņās un griezāties. Lielie onkuļi un tantes mūs grieza.

Anna /5.gr./ - Man patika, ka mēs ātri braucām tajā aplī. Mēs visus stūmām ļoti ātri. Maira tētis, Agita un Anita mūs grieza. Šļūcām pa kalniņu. Mēs abas ar Elīnu ļoti tālu aizbraucām.

Elīna /5.gr./ - Mēs ripojām no kalniņa, lēcām ar maisiem, mūs grieza un mēs ragavās braucām pa riņķi.

Vladislavs /5.gr./ - Bija forši. Braukājāties ar ragavām un *ābolīšiem*. Laidāties pa kalnu. Ledus bija apakšā, bet virsū bija sniegs. Lielie mūs grieza un mēs braukājāties ar ragaviņām. Lēcām maisos apkārt.

❖ Pēc dalības folkloras kopu novada sarīkojuma **Kauguros, uzzināju:**

Ivita: Tur bija visi bērni, arī ciemiņi. Mēs dejojām. Sēdējām un skatījāties kā ciemiņi dejoja. Ierāva arī mūs rotaļās. No rīta bijām Valmierā. Mēs mērcējām svečītes.

Raimonds: Bijām muzejā. Tur rādīja visādus darba rīkus. Sviestu taisīja. Otrā muzeja pagrabā taisījām sveces. Man tā svece pazuda.

Tīna: Lielie bērni no katras skolas gāja iedegt svečīti. Ķekats bija saģērbušies ļoti biezi un bija nosvīduši. Mums, kur svečītes bija jātaisa, tur varēja dabūt uguni no akmeņiem un koka, tikai ilgi ir jāberzē.

Mikus: Mēs bijām muzejā. Taisījām sveces. Gatavās svečītes varējām nest līdzī. Kauguros dejojām, dziedājām. Lielie bērni mūs ņēma rotaļās.

Mairis: No rīta braucām uz Valmieru. Bijām muzejā. Otrā muzejā mums stāstīja par svecēm. Pagrabā taisījām paši sveces. Mums iedeva dakti, pudeles apakšējā daļā ielēja parafinu, ņēmām dakti un mērcējām parafinā. Gatavās sveces ietinām salvetītēs un ielikām Ritai somā. Kauguros skolā paēdām pusdienas, tad saģērbāties tautas tērpos un koncertējām – “Mēs esam muzikanti, kas nāk no Mūrmuižas”, “Mēs, deviņi muižniecīņi”. Mums piespraudītes piesprauda. Tās ir ielūgumi uz Kuldīgu.

Krista: Muzejā dzērām paniņas un lējām sveces. Kauguros deva ēst. Gājām atpakaļ uz kultūras namu. Lasījām pogas, kuras meta Meteņa tanta. Mums lēja virsū ūdeni un pēra ar kadiķu žagariem, lai mēs būtu veseli.

 Sarma

Zaķīša ziemas piedzīvojums

Reiz dzīvoja lielais zaķis Matīss un mazais zaķis Juris. Viņu māja bija mežā starp lieliem kokiem. Mežā viņiem bija daudz draugu – vāveres, putniņi, eži. Vasarā mazais zaķis Juris sadraudzējās ar Ežuli. Kopā viņi dejoja, gāja rotaļās, trakoja, gāja uz karuseļiem, ēda dažādus gardumus, ko pagatavoja māmiņas.

Pēkšņi, ziemas vidū, zaķēnam Jurim sagribējās paspēlēt paslēpes ar Ežuli, un, viņš nodomāja iet pie drauga. Lielais zaķis Matīss neļāva iet vienam mežā, taču zaķēns neklausīja un, kamēr lielais zaķis gulēja diendusu, izlavījās no mājiņas. Ak, vai! Mežā taču bija ziema. Mazais zaķis Juris nesaprata uz kuru pusi iet, jo ārā bija sasnidzis daudz sniega. Zaķēns arī nezināja, ka Ežulis guļ ziemas miegu. Tā nu zaķīts Juris brida pa sniegiem, kamēr iegāzās kādā kupenā uz galvas – ārā pats tikt nevarēja, tikai ļipa bija gaisā. To ieraudzīja putni un brīnījās – kas tur sniegā kustas? Nedaudz paknābāja un izdzirdēja zaķēna blāvieni:

- Ne tik stipri! Man sāp!
Putni saprata, ka tas ir mazais zaķēns Juris un pasauca lielo zaķi Matīsu, lai velk mazo zaķi ārā no kupenas.

Kad Juri izvilka no kupenas, viņš bija sniegains un nosalis. Sniegs bija piesalis pat degungalam. Lielais zaķis nesa mazo zaķi uz mājām.

Zaķis Juris solījās nekad vairs ziemā nemeklēt tos, kas guļ ziemas miegu, pie tam vēl kupenās. Tagad viņš sēž mājās, dzer tēju un liek puzzles, dažreiz skatās arī multenes. Visvairāk Juris vēlas, lai atnāk pavasaris, kad varēs satikt draugu Ežuli.

Ziemas viešņa – gripa

Gripa ir ļoti lipīga akūta respiratora elpošanas ceļu infekcija, kas raksturojas ar strauju izplatīšanos un lielu skaitu saslimušo. Gripa skar augšējos un apakšējos elpceļus, degunu, deguna blakusdobumus, kaklu, plaušas un vidusausi.

Gripa ir bīstama ar smagām komplikācijām. Bieži tās novēro vecākiem cilvēkiem un maziem bērniem, kā arī cilvēkiem ar novājinātu imunitāti, hroniskām slimībām. Smagākā gripas komplikācija ir pneimonija. Bieži kā gripas komplikācijas attīstās arī deguna blakusdobuma iekaisumi, vidusauss iekaisumi, bronhīti. Gripas vīrusi izprovocē hronisku slimību saasinājumus.

Gripai raksturīgs ļoti īss inkubācijas periods (vidēji divas dienas), bet var būt viena diena vai pat dažas stundas. Tas atkarīgs no vīrusu koncentrācijas inficēšanās laikā un cilvēka imunitātes. Saslimušais ir inficēzasts astoņas dienas, skaitot no saslimšanas brīža. Veselais cilvēks inficējas, ieelpojot vīrusu, kā arī pēc saskarsmes ar sadzīves priekšmetiem, kurus lietojis slimnieks.

Gripas simptomi

Gripas simptomi parādās pēkšņi. Tie var būt paaugstināta temperatūra, nespēks, drudzis, drebuļi, muskuļu un kaulu sāpes, klepus, galvassāpes. Novēro strauju temperatūras kāpumu – līdz pat 40 o C. maziem bērniem gripas simptomi var būt izteiktāki. Pilnīga atveseļošanās no gripas ilgst vienu divas nedēļas.

Nereti cilvēki par gripas simptomiem uzskata citu vīrusu izraisītu saaukstēšanās slimību pazīmes. Atšķirībā no gripas simptomātikas saaukstēšanās slimību simptomātika parādās pakāpeniski, tām nav raksturīgs tik izteikts drudzis, drebuļi un spēcīgs klepus. Arī muskuļu sāpes un kaulu sāpes nav tik spēcīgas.

Ja gripa ir klāt

Gripa nav joka lieta, tāpēc izrādīt sev vien saprotamu varonību un turpināt iet uz darbu vai mācību ietādi ir vairāk nekā muļķīgi un nepiedodami.

Ja ir gripa, jāguļ mājās un vēlams sazināties ar ārstu. Ja saslimušai ir bērns, ārstu būtu ieteicams izsaukt.

Paaugstināta temperatūra ir apliecinājums jūsu organisma dabiskajai cīņai ar slimības izraisītāju. Tāpēc nevajadzētu strauji nodzīt temperatūru. Ja iespējams, gripas slimnieku vēlams izguldīt atsevišķā telpā. Viņam jālieto atsevišķi trauki un higiēnas priekšmeti. Regulāri jāvēdina telpas. Var lietot imunitāti stiprinošus līdzekļus (pēc konsultācijas ar ārstu vai aptiekāru). Pretvīrusu preparāti lietojami pēc ārsta ieteikuma.

Pārpublicēts no www.nra.lv/pielikumi/maja

Vai bērns ir gatavs skolai?

Turpinām testa jautājumus /sākums iepriekšējā Avīzītē/

- Kāpēc jāmazgā rokas, jātīra zobi?
- Ko mēs darām ar ausīm, acīm, muti, zobiem, rokām, kājām, degunu?
- Pacel labo roku, pacel kreiso roku
- Ar ko cilvēks var pārvietoties pa gaisu? Pa ceļiem? Pa jūru?
- Kā ar vienu vārdu var nosaukt vilcienu, lidmašīnu, autobusu?
- Ko pārdod pārtikas veikalā?
- Kā nosaukt vienā vārdā ābolus, bumbierus, ananāsus utt?
- Kā nosaukt vienā vārdā lokus, gurķus, tomātus, kabačus utt?
- Kā nosaukt vienā vārdā krēslu, galdu, gultu, skapi?
- Kā nosaukt vienā vārdā zābakus, kurpes, čības?
- Kādus traukus tu zini?
- Kur cep kotletes? Kur vāra makaronus? Kur cep kūkas?
- Kas ir ezers, jūra, upe, peļķe?
- Krūms un koks – kas līdzīgs un kas atšķirīgs?
- Lidmašīna un putns – kas līdzīgs un kas atšķirīgs?
- No kā gatavo maizi?
- Ko var pagatavot no piena? Kādus piena produktus tu zini?
- Kādi ir mājas dzīvnieki? Kādi ir savvaļas dzīvnieki?
- Ko nozīmē melot? Vai tas ir labi, vai slikti? Kāpēc?
- Parādi un pastāsti, kāds ir cilvēks, ja viņš ir noskumis, saniknots, priecīgs, laimīgs.
- Ko nozīmē būt godīgam? Drošam?
- Pārbaudiet tādu jēdzienu sapratni, kā: “pa labi”, “pa kreisi”, “aiz”, “zem”, “uz”, “virs”, “pie”, “blakus”, “uz priekšu”, “atpakaļ”, “tuvu”, “tālu”
- Sauciet bērnam vārdus, bet viņš lai veido pamazināmos vārdus: govs – gotiņa, tomāts – tomātiņš utt.
- Saskaiti no 0 līdz 10. No 10 līdz 0.
- Kāds cipars atrodas starp 6 un 8? Kas ir pirms 7? Kas ir pēc 3, utt.
- Uz zariņa sēdēja 4 putniņi. 1 aizlidoja. Cik palika? Tad atlidoja 2 putniņi. Cik putniņu tagad?
- Uzzīmē trīsstūri, kvadrātu, apli. Kādi priekšmeti ir līdzīgi šīm figūrām?
- Kurš vārds ir garāks: tārpīņš vai čūska, aste vai astīte?
- Cik skaņu vārdā ola, ābols, māja utt.
- Jāpaņem bilde un jāizdomā mazs stāstiņš

Apskatietie, kādās sfērās jūsu bērns ir mazāk ziņošs, paspēlējiet kādas spēles, kas palīdzēs attīstīt nepieciešamās iemaņas un zināšanas.

“PASACIŅAS” VALODIŅA ❖❖❖❖

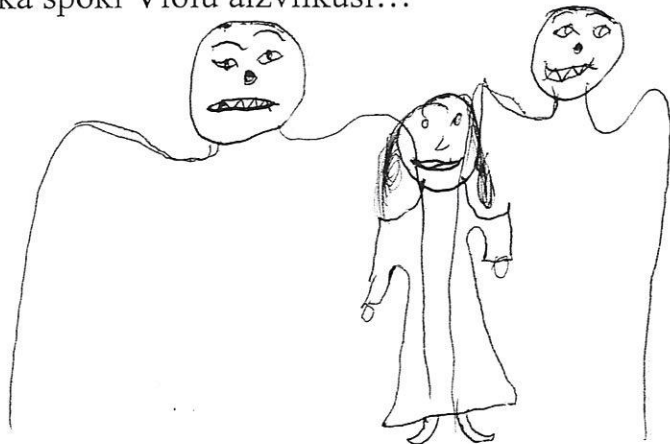

No mazo bērnu teiktā:
Akartīte – salvete deguna noslaucīšanai.

Līga noziņo:

- Audzinātāj, zini, Anna un Paula pusdienas laikā raustīja man nost segu, un vēl meloja, ka spoki Violu aizvilkuši...

☺☺☺ PAULA

SVEICAM! ❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖

DZIMŠANAS DIENĀ

*To celiņu atminēju,
Ko staigāju dzīvodama:
Sīki soļi, sīkas pēdas,
Pilna zelta, sudrabiņa.
/L.t.dz./*

Gunita Gintere	13.02.
Zinta Zvacka	18.02.
Evelīna Eglīte	19.02.

VĀRDA DIENĀ

*Pasasmēju smieklīgam-
Kas smieklam nesasmēja?
Kas smieklam nesasmēja,
Tas pats lieti nederēja.
/L.t.dz./*

Rihards	7.02.
Ričards	7.02.
Simona	9.02.
Paula	10.02.
Evelīna	26.02.
Līva	27.02.

“PASACIŅAS” DARBIŅI MARTĀ

Tēmas:

- ✓ Zili stikli, zaļi ledi
- ✓ Pavasara zvani zvana
- ✓ Es gaidu Lielo dienu
- ✓ Visi putni kāzas dzēra pavasara laiciņā

1. Muzikāla leļļu izrāde “Mežs”
1.03. 11⁰⁰
2. Ciemos kolēģi no PII “Auseklītis” 1.03.
3. Mazu putnu, lielu putnu sagaidīšana ...03.
sporta aktivitātes
4. Es sagaidu lielo dienu ar raibām oliņām
21.03.

“PASACIŅAS” PALDIĒS

☺ Lielais **PALDIĒS** Maira un Rainera tētim par palīdzēšanu grieztavu griešanā!

“PASACIŅAS” RECEPTĒ

☹No visām pusēm mūs baida – tuvojas gripa, gripas sezona ir klāt! ☺To gripu negaidīsim kā mīļu viesi. Tai var aizlikt kāju priekšā, ēdot ķiplokus. Tāpēc, neesiet slinki un cepiet baltmaizes grauzdīņus ar ķiplokiem:

- izkausē paciņu sviesta, pieber sauso garšvielu maisījumu, kāds labāk tīk un samaisa
- sarīvē vai izspiež caur spiedi labi daudz ķiploku daiviņu
- ņem baltmaizes vai arī graudu maizes šķēli, ar karotīti lej virsū izkausēto sviestu un ar nazi uzsmērē krietnu kārtiņu ķiploku
- liek cepeškrāsnī un īsu brītiņu pacepina

☺Cepiet ķiploku maizītes un dzīvojiet veseli!

✂ Redaktore - Ineta

Korespondente -

Sarma

Datorsalikums - Anita